

МЕТОДИ ЗА ОЦЕНКА НА ТЕСТОВЕТЕ И КРИТЕРИИТЕ ПО ПРОЕКТ „ТРАДИЦИОННИ ПРОЛЕТНИ ПРАЗНИЦИ В ЕВРОПА”

Оценяването е метод, чрез който се установяват текущите знания, които учениците притежават.

Един от методите за оценяване е тестът, който е инструмент за измерване и числово описание на знания и умения.

Той е изграден така, че измерването да става при едни и същи стандартизирани условия.

Тестът се състои от тестови задачи, чиито отговори се изразяват с числа (брой точки).

Подходяща комбинация от точките по отделните задачи дава тестов бал.

ТЕСТОВИ СПЕЦИФИКАЦИИ

***Показват колко задачи трябва да съдържа тестът, какъв е техният формат, тяхното съдържание и какви мисловни процеси трябва да прояви ученикът при решаване на теста.**

***Тестовите задачи се пишат съгласно тестовите спецификации.**

Необходими са:

Ясно поставени измерителни цели;

- По отношение на учебното съдържание
- По отношение на познавателните равнища

Определяне структурата на теста;

- Продължителност
- Форма на задачите
- Начин на оценяване.

Съществуват няколко различни класификации на учебните цели в зависимост от:

- мисловните процеси;
- крайния резултат;
- конкретното учебно съдържание.

Съгласно тази класификация, целите са разделят на шест основни групи:

- Знание
- Разбиране
- Приложение
- Анализ

- Синтез
- Оценка

Чрез тестовете по проект „Традиционни пролетни празници в Европа” се цели да се установят знанията на учениците по темата и да се проследи надграждането им по време на изпълнението на проекта.

Поставените задачи в теста са свързани с проследяване на придобитите знания за българските пролетни празници, както и развиване на умения у учениците за създаване на писмен текст.

Знанията им непрекъснато се променят, затова проверки за постиженията се правят през определени периоди от време, което дава възможност на преподавателя да определи текущото ниво на учениците, усвоените знания, както и оценяването им.

ПОДХОДИ, МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТА

1. ПОДХОДИ

Някои от основните **подходи** в оценяването са :

1. **Нормативно оценяване** – основава се на сравнението на индивидуалните постижения на всеки ученик по отношение на останалите.

В съответствие с нормативния подход е необходимо:

- * да се определи нормативната група (класа), спрямо която ще се сравняват постиженията на всички ученици;
- * да се използват стандартизирани оценъчни процедури – стандартизирани тестове, съгласувани оценки на проверителите и др. При нормативния подход постиженията на един ученик се сравняват с постиженията на останалите ученици в групата (класа).

2. **Критерийно оценяване** – основава се на критерии, предварително определени от преподавателя, и може да служи за оценяване на учениците.

Критерийният подход изисква постиженията на ученика да се сравняват с предварително зададен критерий. В съответствие с критерийния подход е необходимо:

- * да се имат предвид всички необходими за усвояване знания (за пролетните празници в българския фолклорен календар, факти, понятия, и пр.) ;

* да се установи чрез някои от методите и формите за проверка какъв процент знания ученикът е усвоил на всяко от четирите равнища – репродуктивност, продуктивност, пренос и творческо приложение.

2. МЕТОДИ

Методите за оценяване могат да се диференцират според:

1. Мястото им в учебния процес:

- а) входно ниво (необходими предварителни знания и умения);
- б) междинно ниво (провежда се по време на изпълнение на проекта) ;
- в) изходно ниво (провежда се в края на проекта).

2. Брой на оценяваните ученици:

- а) индивидуално;
- б) групово (по класове - 5-12 клас)

3. Субект на оценяване е преподавателят по български език и литература.

4. Времето за изпълнение на теста и писмените задачи:

- за 5-8 клас - 90 мин.
- за 9-12 клас – 2 астрономически часа.

3. ФОРМИ

При оценяването на учениците са използвани следните форми :

1.Тестове .

***Със структуриран отговор с четири възможности за отговор, от които един е верният;**

***С избираем отговор;**

- 1.1. с въпроси от вида “ вярно - невярно ” ,
- 1.2. с двуалтернативни въпроси ,
- 1.3. с въпроси с множествен избор на отговора,
- 1.4. с въпроси за съпоставяне (свързване) ,
- 1.5. с въпроси за допълване ,
- 1.6. с въпроси с кратък отговор,
- 1.7. с текстове за попълване на празни места .

2. Писмени задачи за създаване на текст.

***За създаване на вид преразказ или кратък свободен отговор (5-8 клас).**

***Със свободен отговор за създаване на аргументативен текст (9-12 клас).**

2.1. Трансформиращ преразказ

2.2. Сбит преразказ

2.3. Интерпретативно съчинение

2.4.. Есе

Общ брой задачи за 5-8 клас – 20.

Общ брой точки от теста и преразказа (кратък свободен отговор) – 35.

Общ брой задачи за 9-12 клас – 21.

Общ брой точки от теста и аргументативния текст – 40 .

Тестовите са съобразени с нивото на знания и компетентности на учениците от V-VIII и IX – XII клас.

Те са еднотипни, като степента на трудност се повишава за всяко следващо ниво.

Резултатите се отчитат посредством посочена формула – за тестовите, и предварително утвърдени критерии – за писмените задачи.

Превръщане на точките в оценка – формула $2+(к/р . 4)$

К – броят точки, който е събран

Р – максималният брой точки

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ТРАНСФОРМИРАЩ ПРЕРАЗКАЗ (ПРЕРАЗКАЗ С ДИДАКТИЧЕСКА ЗАДАЧА)

1. Предава съдържанието вярно, изчерпателно и в съответствие с развитието на действието.

2. Напълно се съобразява с дидактическата задача; предава подробно епизодите, които са съществени за изпълнението на дидактическата задача, и сбито – епизодите, които са несъществени, но изграждат смисловата и логическата взаимосвързаност както на художествения текст, така и на преразказа.

3. Преобразува правилно и последователно пряката реч в непряка и/или полупряка, като не допуска необосновани лексикални повторения.

4. Преразказва в съответствие с дидактическата задача в подходящо основно глаголно време и в съответните му спомагателни времена и наклонения.
5. Не допуска граматични, правописни или пунктуационни грешки; използва разнообразни синтактични конструкции.
6. Употребява стилово уместни думи и изрази; използва подходящи синоними при замяна на думи и синтактични конструкции, специфични за езика на писателя.
7. Откроява графично всички абзаци; пише с ясна графика главните и малките букви, отделя думите; редактира четливо текста си при необходимост.

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА СБИТ ПЕРЕРАЗКАЗ

1. Оригиналният текст е предаден вярно и сбито
 - не са включени извънсюжетни елементи от оригиналния текст – описания, природни картини, разсъждения и др.;
 - не са допуснати преки оценки, мнения, разсъждения и други отклонения.
2. Пряката реч е преобразувана в непряка, полупряка или е пропусната.
3. Използвани са подходящи за сбита преразказ глаголни форми в целия текст.
4. Не са допуснати лексикални, граматични, правописни и пунктуационни грешки.
5. Спазени са изискванията за графично оформление на текста.

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА ИНТЕРПРЕТАТИВНО СЪЧИНЕНИЕ

1. Литературни компетентности

- 1.1. Разбиране на условния характер на художествената литература
- 1.2. Знания за автора и творбата и свързаните с тях процеси в българската литературна история
- 1.3. Знания за строежа и функционирането на художествената творба и умение да се прилагат при изясняване на зададения проблем
- 1.4. Умение за интерпретиране на художествения смисъл

2. Компетентности за изграждане на аргументативен текст

- 2.1. Теза, съответстваща на формулирания проблем
- 2.2. Целенасочена и задълбочена аргументация

- 2.3. Логически последователна аргументация
- 2.4. Ясно обособени, логически последователни и смислово обвързани композиционни части

3. Езикови компетентности

- 3.1. Владееене и прилагане на лексикалната норма
- 3.2. Владееене и прилагане на граматичната норма
- 3.3. Владееене и прилагане на правописната норма
- 3.4. Владееене и прилагане на пунктуационната норма

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА ЕСЕ

1. Компетентности за изграждане на есе

- 1.1. Недвусмислено изразяване на лична позиция, провокирана от поставения проблем
- 1.2. Полагане на проблема в актуален контекст
- 1.3. Използване на подходящи стилно-езикови средства за постигане на убедителност и въздействие
- 1.4. Умение за интерпретиране на различни аспекти на проблема
- 1.5. Теза, съответстваща на формулирания проблем
- 1.6. Целенасочена и задълбочена аргументация
- 1.7. Логическа или асоциативна организация на текста
- 1.8. Логически последователни и смислово обвързани композиционни части

2. Езикови компетентности

- 2.1. Владееене и прилагане на лексикалната норма
- 2.2. Владееене и прилагане на граматичната норма
- 2.3. Владееене и прилагане на правописната норма
- 2.4. Владееене и прилагане на пунктуационната норма

Изготвил: **Маг.Снежана Таскова**, учител по български език
и литература, БСОУ ”Д-р П. Берон”, гр. Прага